

VEZETŐI PROGRAM

**SZAKMAI HELYZETELEMZÉSRE ÉPÜLŐ
FEJLESZTÉSI ELKÉPZELÉSEK**

VEZETŐI PROGRAM

„...mindenkit mindenre meg lehet tanítani, csak idő, módszer és mester kérdése. „

Comenius

Pályázatomat a Borbély Lajos Szakközépiskola Szakiskola és Kollégium igazgatói posztjára az intézmény hivatalban lévő szakképzési igazgatóhelyetteseként nyújtom be. Az összevont iskolánk külön-külön is jelentős szerepet töltött be a szakképzés területén Nógrád megyében. Vallom a kor kihívásainak való megfelelés fontosságát. Különösen fontos ebben a rohanó világban az informatikai tájékozottság, a nyelvismeret, az általános műveltség, a környezeti nevelés és a szakmaiság.

Hiszem, hogy sok múlik az igazgató személyiségén, szakmai felkészültségén, elkötelezettségén. Az intézmény életét megszervezni, színvonalas közösségi tevékenységgel, nevelő – oktató munkával megtölteni szép és kihívó feladat. Fontos, hogy ezen munkafolyamat valamennyi résztvevője: a diákság, a tanárok és az oktatók a zökkenőmentes működéshez szükséges adminisztratív és technikai dolgozók egyaránt elfogadják az intézmény vezetőjét. Egy intézményt vezetni a mai világban nem könnyű. Ez a felelősségteljes munka szerteágazó, sokszínű feladatok elé állítja az embert. Az iskola életében szerepet játszó közösségek tagjaival, a diákokkal, a szülőkkel és a nevelőtestület tagjaival, illetve minden alkalmazottjával jó viszonyt alakítottam ki az elmúlt évek alatt. Úgy érzem, hogy a munkámat mindig jóindulatú figyelem, segítőkészség, a közös célok elérésének szándéka kísérte. Munkámmal szeretnék hozzájárulni az iskola sikereihez.

Úgy gondolom, vezetőként alkalmas vagyok arra, hogy

- felelősséget vállaljak más emberekért,
- célokat határozzak meg, és irányt mutassak,
- helyes döntéseket hozzak,
- meghallgassak másokat,
- a szervezet, mint „csapat” érdekeit, értékeit és sikerét képviseljem,
- jó példával szolgáljak a kollégák számára,
- motiváljak, elismerjek, és – ha szükséges – szankcionáljak
- intézményünkben a szakképzést erősítsem

I. HELYZETELEMZÉS

A szakképzés helyzete országosan

Az elmúlt években alapvetően megváltozott a munkaerőpiac és a képzési rendszer Magyarországon, és jelenleg is nagy változások előtt áll. Egyes szakmák fel mások pedig leértékelődtek, miközben többször módosították az Országos Képzési Jegyzéket. A foglalkoztatottakkal összefüggő szakmai, ágazati és térbeli szerkezetek átrendeződtek, differenciáltabbá vált a foglalkoztatók által támasztott igény, megnőtt a kereslet a magas képzettségű szellemi és fizikai munkavállalók, valamint a mobil betanítható munkaerő iránt.

Egyre erőteljesebb a szűkülő munkaerőpiaccal szemben a változó követelményekhez való gyors, rugalmas alkalmazkodás igénye, elvárás a korszerű szakmai informatikai és nyelvi kompetenciák készség szintű elsajátítása. A munka világa elvárja a belépni szándékozótól a piac- és versenyképes ismereteket, a foglalkoztathatóságot. A legnagyobb probléma, hogy nem a munkaerőpiac által kívánatos szakmákat tanulják a diákok. Térbeli eloszlásuk sem egyenletes, ezért bizonyos térségekben, bizonyos szakmákból hiány alakul ki, míg más szakmákból túlképzés van, a végzeteket nem tudja felszívni a munkaerőpiac.

A szakképzésbe kerülők körében már az általános iskolában szakadék keletkezik a tantervi követelményeket teljesítők valamint a teljesíteni nem tudók, vagy nagyon nehezen teljesítők között. Egyre jellemző a motiváció hiánya is. Probléma a leszakadó társadalmi rétegektől iskolába kerülő tanulóknál – persze vannak kivételek – a szorgalom hiánya mellett kifogásolható a fegyelem hiánya, amivel még a környezetükben lévők tanulását és a pedagógus munkáját is nehezítik. A csökkenő létszámú szakmunkásképzés feszültséget teremt a munkaerőpiacon. A szakmunkás lét presztízse alacsony.

A szakképzés Nógrád megyében

A történelmi hagyományok alapján kétpólusú megyének számít, a két meghatározó pólus Salgótarján és Balassagyarmat.

Az ország egyik legkisebb megyéje Nógrád megye, mind területét, mind a lakosság létszámát tekintve. Nógrád az ország egyik leghátrányosabb régióján belül a leghátrányosabb megye.

A megyei szakképzés koordinálására, fejlesztésére 2006-ban Nógrád Megye Önkormányzata Salgótarján Megyei Jogú Város, melyhez csatlakozott Balassagyarmat Önkormányzata és mások konzorciumot hoztak létre, mely 2008. decemberében szakképzési társulássá alakult.

A létrehozott Nógrád TISZK Nógrád Megyei Szakképzés-szervezési Társulás (továbbiakban: TISZK) modern jó felszerelt épülettel, műhelyekkel rendelkezik. A tanulók gyakorlati képzése iskolai tanműhelyben, külső cégeknél az iskolával kötött együttműködési megállapodás alapján, vagy külső cégeknél tanulószerveződéssel valósul meg. Nógrád megyében az ipari termelés visszaesett (cégek, üzemek szűntek meg) ennek ellenére az ipari hagyományok erősek. Jellemző, hogy az aktivitási mutató alacsony, így a befektetések is nehezen jönnek a térségbe.

A gyakorlati képzésben a vállalatoknál, cégeknél tanulószerveződés, illetve együttműködési megállapodás keretében résztvevő tanulóinak szakmai esetében nagyobb mértékben érvényesültek a munkaerő piaci elvárások.

A Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium

Nógrád Megye Önkormányzatának határozatának alapján 2007. július 1-jével jogutóddal megszüntette a bátonyterenyei Fáy András Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium, valamint a salgótarjáni Lorántffy Zsuzsanna Kollégium önállóságát, és ezen intézményeket a salgótarjáni Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiumba (székhelyintézmény) integrálta tagintézményekként. Az intézmények megtarthatták korábbi nevüket. Az anyaintézmény a Borbély Lajos Szakközépiskola Szakiskola és Kollégium lett, (mely jogutódja az 1889-ben létrehozott Iparostanonc Iskolának, majd a 211.sz. Munkaerő Tartalékok Hivatalának), tagintézmények: a Lorántffy Zsuzsanna Kollégium (mely jogutódja az 1948-ban létrehozott NÉKOSZ kollégiumnak) és a bátonyterenyei Fáy András Szakközépiskola Szakiskola és Kollégium, (elődje az 1949-ben létrehozott vājárképző, majd 209.sz MTH).

2012. január 1-jétől a korábban megyei fenntartásban működő közoktatási intézmények a megyei önkormányzatok konszolidációjáról szóló törvény alapján állami fenntartásban működnek tovább. Az átvett közoktatási intézményekkel összefüggő intézmény-fenntartási feladatokat ettől az időponttól a kormány által a 258/2011. (XII) Korm. Rendeletben kijelölt megyei intézményfenntartó központok látják el (Intézményünket a Nógrád Megyei Intézményfenntartó Központ). A Kormány a Klebelsberg Intézményfenntartó Központról szóló 202/2012. (VII.27.) Korm. rendelet alapján az állami fenntartású köznevelési intézmények fenntartói jogait és kötelezettségeit 2013. január 1 – jétől Klebelsberg Intézményfenntartó Központnak adja át.

Az intézményünk esetében ez 2013. április 1.

A közös igazgatású közoktatási intézmény alapfeladatai

A fenntartó számára kötelezően előírt közoktatási, szakképzési és kollégiumi feladatok ellátása, ezen belül:

- Szakmai, középfokú oktatás
  - Nappali rendszerű, általános műveltséget megalapozó iskolai oktatás,
    - érettségire felkészítő szakközépiskolai oktatás 4 évfolyamon, elektronikai, elektrotechnikai, informatikai, közlekedésgépész, környezetvédelmi, faipari, ruhaipari és belügyi rendészeti pályákra előkészítő irányultsággal
  - Nappali rendszerű, szakmai vizsgára felkészítő oktatás,
    - OKJ szerinti szakképzés informatika, környezetvédelem – vízgazdálkodási, közlekedésgépészeti, könnyűipari, gépészeti, elektrotechnikai – elektronikai, faipari, építőipari, valamint egyéb szolgáltatások szakmacsoportban
    - OKJ szerinti szakképzés 3 éves képzési idejű előrehozott szakiskolai szakképzés az OKJ – ben meghatározott szakképesítések körében
  - Sajátos nevelési igényű tanulók nevelése, oktatása, képzése,
  - Alapfokú képzettséggel nem rendelkező tanulók felzárkóztató oktatása szakképzést előkészítő évfolyamon
  - Gyakorlati képzés a tanműhelyben
  - Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók Arany János Kollégiumi Szakiskolai Programja
  - Halmozottan hátrányos helyzetű tanulók Arany János Kollégiumi Programja
- Felnőtt és egyéb oktatás
- Diákotthoni kollégiumi ellátás

Nevelőtestület

A testület nagy ereje abban rejlik, hogy alapjában egy befogadó közösség. A közösségi szellem erősödéséhez feltétlenül hozzájárulnak a közösségi programok: ünnepek, kirándulások, Borbély – Fáy – Lorántffy napok, munkaközösségi programok, alkalmi összejövetelek, melyeket folytatni és erősíteni kívánok. A tantestület nagy része felsőfokú iskolai végzettséggel, szakmai gyakorlattal rendelkezik. Néhány szakoktató (a fiatal kora miatt) pedagógiai végzettségét még nem szerezte meg. Iskola vezetőjeként azon leszek, hogy mindenki, aki a pedagógus pályán tevékenykedik az iskolában, annak elősegítsem ennek megszerzését. A kötelező tanári továbbképzés keretében a képzési tervek előkészítésekor figyelembe kell ezeket venni.

Képzések, beiskolázás, tanulólétszám

Az érvényes alapító okiratunk alapján a maximálisan felvehető létszám a tagintézménnyel együtt 1850 fő: a Lorántffy Zsuzsanna Kollégiumba 210 fő, illetve a Fáy András Szakképző Iskola és Kollégiumban a kollégium részébe 62 fő.

Székhely intézmény

A 2012/ 2013.-es tanévet 18 osztályban, 29 csoporttal kezdtük meg.

Már nemcsak 9-es, 10-es, hanem 11. előrehozott szakképzés is megjelent ebben a tanévben a normál modulós szakképzésen kívül, de a helyzetet bonyolította, hogy a közismereti tantárgyak félévkor véget érnek 11-ben.

A helyzetünket nem könnyítette meg az sem, hogy 9 - ben ismét más helyi tanterv alapján kellett elindítani.

Az iskolai tanműhelyünkben több csoportban 250 főnek vannak gyakorlati óráik.

Fáy András Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiuma tagintézmény

A tanévet 17 osztállyal indítottuk. Szakmai képzésen, (előrehozott képzésben: 97 fő, kétéves képzésben: 130 fő és 10 fő végzős szabó) összesen: 237 fő vesz részt. A tanműhelyben 3 előrehozott hegesztő, 1 kétéves hegesztő és 1 épületsztalos csoport dolgozik, összesen 60 fő.

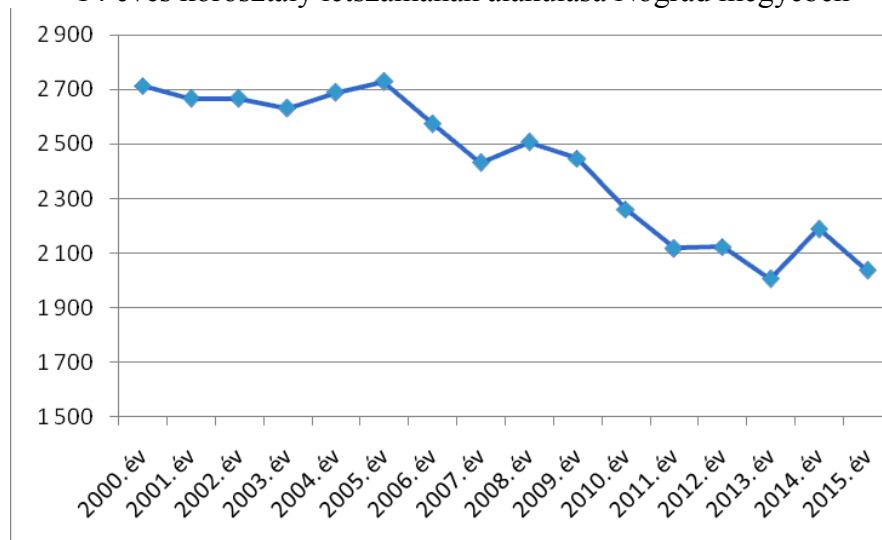
A kollégiumban a tanulmányi évet 35 fő kollégistával kezdtük meg.

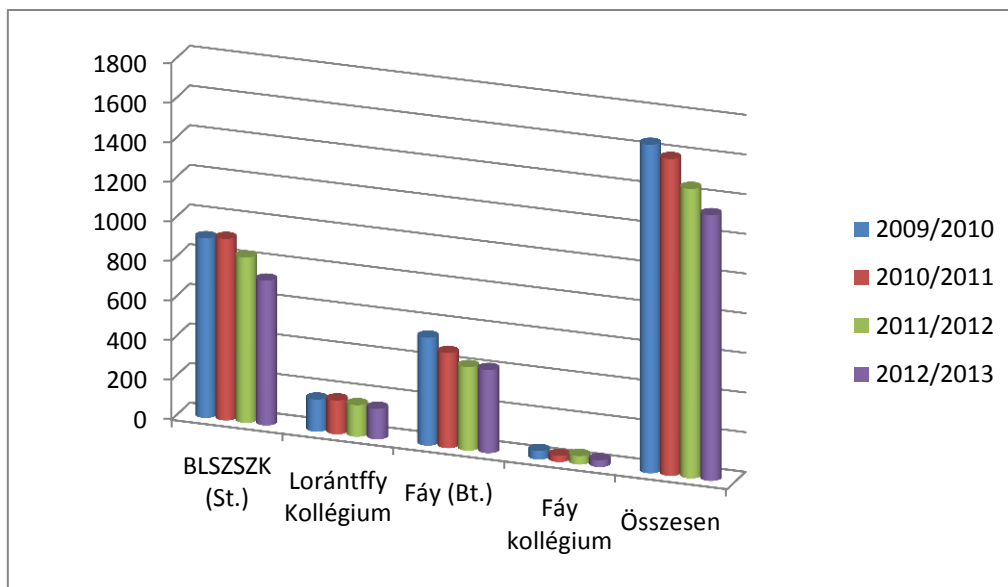
A Lorantffy Zsuzsanna Kollégiuma tagintézmény

A kollégiumban Arany János Programok (AJKP-AJKSZP) működnek. Különös figyelmet igényel a Hátrányos Helyzetű tanulók Arany János Kollégiumi Programjának eredményes megvalósítása. Az ötödik tanévet indítottuk el, és iskoláztuk be a program résztvevőit 2012 szeptemberében. Szeptembertől ismét folytattuk a Hátrányos Helyzetű tanulók Arany János Kollégiumi Programját is. A létszámunk AJKP -ban összesen: 67 fő, AJKSZP -ban összesen: 56 fő.

A nehézségek ellenére a tanulólétszám, ahogy az ábrán is látható, az előző évhez képest nem csökkent radikálisan, pedig az átszervezés, összevonás a szülőkből is bizonytalanságot váltott ki. A létszámok alakulását az intézményünk estében is meghatározza az, hogy évről évre kevesebb a beiskolázható gyerek létszám.(forrás: <http://www.nogradtiszka.hu>)

14 éves korosztály létszámának alakulása Nógrád megyében

	2009/2010	2010/2011	2011/2012	2012/2013
BLSZSZK (St.)	907	916	835	731
Lorántffy Kollégium	163	171	160	154
Fáy (Bt.)	545	480	422	420
Fáy kollégium	43	31	43	35
Összesen	1657	1598	1460	1340

A létszámok alakulása létkérdés számunkra. A kedvező helyzet eléréséhez fontos a magas színvonalú oktatás. Tanulóink nagy része hátrányos helyzetű, és ez a szám évről évre növekszik. A hátrányok szocializációs és tanulási nehézségeket okoznak. A halmozottan hátrányos helyzetű, valamint a sajátos nevelési igényű tanulók integrálása, felzárkóztatása, szakmához juttatása fontos, és kiemelt feladatot jelent a nevelőtestületnek.

Az összevont intézményen belül sikerült az összes szakmai profilt megőrizni, és a létszámot a tanulók, ezzel összefüggésben a tanárok esetében is stabilizálni. Sajnos néhány szakma esetében negatív változás van folyamatban. Kevés tanuló jelentkezik az érettségihez kötött képzésekre, valamint a gépi forgácsoló szakmára. (Sajnos a 2013/2014-es tanévre sem volt jelentkezőnk)

Tanulóink rendszeresen szerepeltek, szerepelnek az SZKTV versenyeken, ahol asztalos, kőműves, hegesztő tanulóink kiemelkedő teljesítményt nyújtottak, többen az írásbeli vizsga alól felmentést kaptak. 2009-ben egy kőműves tanulóink, 2010-ben pedig asztalos tanulóink kapta meg a versenyeredménye alapján a teljes vizsgamentességet. A Nógrád Megyei Kereskedelmi Iparkamara immár hatodik alkalommal rendezte meg a Szakma Kiváló Tanulója Verseny megyei írásbeli elődöntő fordulóját 2012/2013-as tanévben.

A verseny fő célja a magyar szakképzés színvonalának emelése, a szakképzés eredményeinek széleskörű bemutatása, valamint a „fizikai szakmák” társadalmi presztízsének és vonzerejének növelése a tanulók körében.

A Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégiumból egy bútorasztalos, öt hegesztő, kilenc kőműves, két szerkezetlakatos, és hét villanszerelő tanuló vett részt a verseny írásbeli elődöntőin. 2013 -ban bútorasztalos tanulóink 3. helyen végzett az országos szakmai versenyen. Rendész tanulóink minden évben jól szerepelnek az elméleti és gyakorlati rendészeti versenyeken.

2008. szeptember 1-jétől a szakmai képzés átalakulása következtében iskolánkban is modulrendszerű oktatás folyik.

A képzőhelyek szerepe

A tanulók gyakorlati képzése az iskolai tanműhelyekben megtanult szakmai alapok birtokában, a másod- és harmadéves korokban jórészt üzemekben, termelés közben zajlik. Sajnos az iparágak csökkenése, gyárak, üzemek bezárása, profil szűkítése egyre kevesebb lehetőséget ad. Az üzemekben a szakmákhoz tartozó jártasságok, készségek, ismeretek elsajátításán túl a tanulók megismerkedhetnek azokkal a minimális tapasztalatokkal, magatartásformákkal is, amelyek a szakmai gyakorlatuk után, a munka világában nélkülözhetetlenek.

A különböző szakképző helyek más-más lehetőségeket nyújtanak a tanulóknak, és ez erős differenciákat okozhat az egységes követelmények ellenére is. Az üzemi képzés menetét erősen meghatározzák a következő tényezők:

- üzem nagysága,
- termelés, illetve szolgáltatás módja,
- alkalmazott technológia,
- az üzem szervezeti formája,
- az üzem képzési ráfordításai,
- egyéni tanulási lehetőségek.

Ezért fontos, hogy az alapfogásokat az iskolai tanműhelyekben szerezzék meg a tanulók. Tehát továbbra is szükségünk lesz gyakorlati szakoktatóink tudására, elhivatottságára és a tanműhelyek megfelelő anyagellátására, korszerűsítésére.

Szakiskolai ösztöndíj

Az ösztöndíjakat, melyeket a lenti szakképesítésekben való részvétel esetén kaphatnak a tanulók, a szakiskolai tanulmányi ösztöndíjról szóló 328/2009. (XII.29.) Korm. rendelet szabályozza.

Szakiskolai tanulmányi ösztöndíjra jogosító szakképesítések 2013/2014-es tanévben induló képzésekben Nógrád megye (331/2012. (XI.28.) Korm. rendelet szerint)

Szakképesítés megnevezése	OKJ azonosító száma
Ács	34 582 01
Asztalos	34 543 02
Gazda	34 621 01
Gépi forgácsoló	34 521 03
Ipari gépész	34 521 04
Kőműves és hidegburkoló	34 582 08
Központifűtés- és gázhálózat rendszerszerelő	34 582 09
Mezőgazdasági gépész	34 521 08
Női szabó	34 542 06
Villanyszerelő	34 522 04

Az iskolánkban a 2012/2013-as tanévben 211 fő kapott ösztöndíjat.

Alkalmazotti létszám

2011. július 1-jével az önálló gazdálkodásunk megszűnt, ezzel egyidejűleg átszervezésre kerültek a technikai dolgozók. Megszűnt a gazdasági csoport és a munkaügy. A jelenlegi dolgozói létszámunk a tagintézményekkel együtt: technikai dolgozók száma 34 fő, pedagógusok 110 fő.

Pályázatok

Intézményünkre eddig is jellemző volt, hogy sikeresen vettünk részt a különböző pályázatok által meghirdetett programokon.

A pályázatban (a fejlesztéssel) érintett intézmény neve	Pályázati kiírás kódszáma	Pályázat címe	Projekt befejezése (a pályázati adatlap/ TSZ szerint)	Támogatás mértéke (%) (igényelt vagy megítélt)	Támogatási összeg (EUR) (igényelt vagy megítélt)
BLSZSZK Fáy András Szakképző Iskola és Kollégium	1720/2006/EC OF THE Parlament 2010-1-ES1-LEO05-21046	Projekt és gyakorlat alapú szakképzés a gépiparban	2012.09.30	100,00	26 485
BLSZSZK Fáy András Szakképző Iskola és Kollégium	1720/2006/EC OF THE Parlament 2010--LT-0081	Siketek szakképzésének segítése	2012.09.30	100,00	34 675
Borbély Lajos Szakközépiskola	HUSK 2008801 1.6.1	HUSK 2008801 1.6.1	2010.10.31	100,00	26 670

A pályázatban (a fejlesztéssel) érintett intézmény neve	Pályázati kiírás kódszáma	Pályázat címe	Projekt befejezése (a pályázati adatlap/ TSZ szerint)	Támogatás mértéke (%) (igényelt vagy megítélt)	Támogatási összeg (Ft) (igényelt vagy megítélt)
Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	TÁMOP-3.2.9/B-08/2	A történelem az élet tanítómestere	2011.07.31	100,00	10 000 000
BLSZSZK Fáy András Szakképző Iskola És Kollégium	2011/CIMP-044	Matematika határok nélkül	2013.07.31	100,00	20000 EURO
Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	2011//CIMP-371	Vess véget a Háborúnak	2013.07.31	100,00	13000 EURO
Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	ÚTR/24/2012	Út az érettségihez	2012.06.15	100,00	92 000
Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	ÚTR/24/2012	Út a szakmához	2012.06.15	100,00	88 000
Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	ÚTR/27/2012	Út az érettségihez	2012.06.15	100,00	460 000
Borbély Lajos Szakközépiskola, Szakiskola és Kollégium	ÚTR/25/2012	Út a szakmához	2012.06.15	100,00	220 000

Fejlesztési és vezetői elképzelések 2013-2018

Terveimet a tantestülettel együtt szeretném megvalósítani. A 2008-2009-es tanévtől szakképzési igazgatóhelyettesként dolgozom az összevont intézményben. Volt alkalmam megismerni a kollégákat, és úgy érzem, hogy eredményesen tudunk együtt dolgozni.

Az alapfeladatok ellátása mellett kiemelt cél a szakmai oktatás és nevelés megerősítése, ezzel az iskola versenyképessé tétele, olyan piacképes tudást adni a tanulóknak, amellyel a végzett diák keresett és sikeres lesz a munkaerőpiacon. Fontos az őszinte munkahelyi légkör, a jó közérzet. Továbbá fontos az információ csere, a párbeszéd, a napi kapcsolat. Tiszteletben tartom a tanulókat, a szülőket és a kollégák jogait, de a kötelességek maradéktalan teljesítését is elvárom.

Neveléssel-oktatással kapcsolatos célkitűzések, feladatok az iskoláinkban

- számítástechnikához-informatikához értő, idegen nyelven is kommunikáló szakemberek képzése, hogy korszerű ismeretekkel rendelkezzenek
- a szakképzésben résztvevő tanulók arányának megtartása, növelése
- munkaerő-piaci igényekhez igazodó a - képzési profilunknak megfelelően - új szakmák beindítása,
- tehetséggondozás,
- a gyengébb tanulók felzárkóztatása,

- a tanulói kreativitás fejlesztése, megfelelő tanulási módszerek megismertetése, az önművelés fontosságának, igényének erősítése,
- az egészséges életmódra nevelés, kiemelt figyelemmel a drogfogyasztás, dohányzás megelőzésére, az embertársak iránti felelősség tudatosítására, a családi életre való felkészítésére.

Főbb vezetési alapelveim:

- Jogsabályok és belső szabályozások betartása.
- Ha változnak az igények mi is változzunk!
- Demokratikus vezetési stílus a kollektívák közösségek, szakmai közösségek, szervezetek véleményének kikérése, bevonásuk a vezetői döntések előkészítésébe, együttműködés a döntés meghozásáig.
- A következetesség mellett a négy fő vezetési funkció ciklusos alkalmazása: tervezés, szervezés, irányítás, ellenőrzés.
- Az iskola működéséhez szükséges helyi dokumentumok napra kész aktualizálása a törvényi szabályoknak megfelelően.
- A vezető legyen elérhető!
- Rendszeres ellenőrzésekkel és útbaigazító segítségnyújtással javítani kell a munkamorált, a tanulmányi eredményeket. Sokkal nagyobb hangsúlyt kell fektetni az osztályfőnöki munkára.
- Az igazgatói utasítások határozottak és konzekvensek legyenek.

Szakképzési terület fejlesztése

A pályakezdők egyre nagyobb nehézségekkel szembesülnek a szakképesítés megszerzése utáni álláskereséskor.

2013. szeptemberétől átalakul a szakközépiskolák funkciója. Közismereti érettségi mellé kötelezően szakmai érettségi vizsgát is kell tenniük a diákoknak. Így az érettségi munkakör betöltésére jogosít fel.

Szakiskola képzés esetén a szakképzést érintő új jogszabályok középpontjába a munkával egybekötött szakmatanulás került. A duális képzést támogató új OKJ bevezetésével elméletileg az egyén szempontjából megvalósul a több munkakör betöltésére jogosító szaktudás. Remélem, hogy a szakmai tartalom növelése, és a vizsgáztatás átalakítása élhetőbb feltételeket biztosít a tanulók és az iskolák számára is. Iskolánk elsők között indította el az előrehozott szakképzést, jelenleg az új OKJ-nek és az új szakképzési kerettantervek bevezetése zajlik. A következő tanévet már ezek alapján szervezzük. Új lehetőség szeptembertől a HÍD programok indítása. Iskolánk kijelölt intézmény lett a HÍD programok tekintetében. A lehetőségeink mértékében élni is szeretnénk ezzel.

A Köznevelési HÍD programok segítséget nyújtanak a tanulónak a középfokú nevelés-oktatásba, szakképzésbe való bekapcsolódáshoz vagy a munkába álláshoz, valamint az önálló életkezdéshez szükséges ismeretek megszerzéséhez. A Köznevelési HÍD programban folytatott képzéshez az oktatásért felelős miniszter rendeletben nevelési-oktatási programokat ad ki.

HÍD I. program

Az a tanköteles korú tanuló, aki alapfokú iskolai végzettséggel rendelkezik, de középfokú iskolába nem nyert felvételt, tanulmányait az általános iskola kezdeményezésére a HÍD I. programban folytathatja.

A HÍD I. programban nyújtott képzés pótolja a továbbtanuláshoz szükséges, de hiányzó alapvető ismereteket, kompetenciákat, felkészít tanulási módszerek elsajátításra, fejleszti a szakma elsajátításához szükséges készségeket. A HÍD I. program keretében a tanuló középfokú iskolába történő felvételi vizsgát tehet. A program végén a tanulmányi követelmények teljesítéséről a szervező iskola tanúsítványt állít ki.

Aki a HÍD I. programban nem teljesítette a tanulmányi követelményeket, tanulmányait a HÍD II. programban folytathatja.

HÍD II. program

Ha az alapkörű iskolai végzettséggel rendelkező tanköteles tanuló tanulmányait középfokú iskolában nem kívánja folytatni, az általános iskola kezdeményezi a tanuló felvételét a HÍD II. programba. A HÍD II. programban nyújtott képzés tanulásra motivál, fejleszti a szakma elsajátításához szükséges készségeket, szakmacsoporton belüli pályaaorientációs feladatokat lát el, részszakképesítés megszerzésére készíthet fel.

Célom ezért

A jelenlegi szakképzési profilok megtartása a székhely intézményben és a tagiskolában. A megfelelő végzettséggel oktató tanárok és szakoktatók megőrizhessék álláshelyeiket, valamint a rendelkezésre álló tanműhelyi kapacitás is kihasználts legyen.

Nem lehet ugyanakkor figyelmen kívül hagyni a gazdaság által támasztott új igényeket sem, minden évben figyelemmel kell kísérni, és alapul kell venni a beiskolázás tervezésekor a Nógrád Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottság javaslatait. A bizottság a hatáskörébe sorolt szakképesítések tekintetében kijelölte a korlátozás nélkül támogatottakat. Ez azt jelenti, hogy az iskola amennyiben ilyen képzést indít jogosult állami költségvetési hozzájárulásra. 10 hiányszakma is kiválasztásra került, ezek azok a szakmák, melyekre a gazdaság igényei alapján várhatóan munkaerőpiaci kereslet mutatkozik a 2016-2017-es években. A hiányszakmákba korlátlanul lehet beiskolázni, nincsen keretlétszám meghatározva. A diákoknak javasolt a hiányszakmák választása, ugyanis aki ilyen képzésben vesz részt, ösztöndíjra lesz jogosult. A HÍD II. programban a részszakképesítések bővítése.

Az új típusú szakmai érettségi vizsgák bevezetése, törvényes lebonyolítása.

Közismereti terület fejlesztése

A műszaki és a közismereti tárgyak egyenrangúak mind a szakközépiskolában, mind a szakiskolában. Ezt jövőben is biztosítani kell. A közismereti képzés színvonalát meg kell őrizni. Fontos az érettségi vizsgatárgyak oktatása, az érettségire való felkészítés, feltételek biztosítása. Az idegen nyelv oktatása hangsúlyos kérdés. Célunknak kell tekinteni, hogy nem elég csak jó szakmunkásokat képezni, de képessé kell tenni arra is, hogy az EU területén is munkát tudjon vállalni.

E miatt a szakmai idegen nyelv erősítése is fontos.

Informatikai alapkészségek fejlesztése is hangsúlyos feladat. Írás, olvasás, számolás és kommunikációs készségek fejlesztése a hátrányos helyzetű és rászoruló tanulók számára, csoportos foglalkozások keretében esetleg tanulószobai csoportfoglalkozásokon.

A helyi és nemzeti, történelmi öntudat és a közérkölc fejlesztése. Általános kompetencia fejlesztés (a vállalkozói, a menedzsment, a kommunikációs és a tanulási készségek fejlesztése).

A változások fő iránya a közoktatás területén az új, duális szakképzési rendszer megteremtése, és ezzel egy időben a tankötelezettség 16 évre csökkent. Az oktatási rendszer reformja keretében tervezett intézkedésektől – az oktatásra fordított állami kiadások jobb megtérülésén felül – hosszabb távon az oktatási rendszerből kikerülő pályakezdekők képzettségének a munkaerő-piaci kereslethez való jobb és rugalmasabb igazodása várható.

Kollégium területén

A pszichológiai vélemény alapján összességében elmondható, hogy a fiatalok értékékként élik meg az Arany János Programban való részvételüket, valamennyien érzékelték ennek előnyeit. Folytatni kell az Arany János Programokat (AJKP, AJKSZP) és nagy hangsúlyt kell fektetnünk a pályaorientációra, hogy segítsük elképzeléseiket a pályaválasztásukkal, jövőbeli életükkel kapcsolatban, melyek azonban gyakran túlzóak, idealisztikusak. Továbbra is fejleszteni kell tolerancia szintjüket, a konfliktusok megoldását, az akarati tényezők fejlesztését.

Jogszabályi háttér

Magyarország 2012. évi központi költségvetéséről szóló 2011. évi CLXXXVIII. törvényt az Országgyűlés 2011. december 20-án, a nemzeti köznevelésről, a szakképzésről, valamint a Magyarország helyi önkormányzatairól szóló törvényekkel közel egy időben fogadta el. Ezek a törvények jelentős változásokat irányoznak elő a közoktatás szervezésében és finanszírozásában.

Az Országgyűlés 2011.12.20-án új Szakképzési törvényt fogadott el (2011. évi CLXXXVII. tv.), melynek következtében a szakképzés, s így a gazdálkodóknál folyó gyakorlati képzés jogi szabályozása és finanszírozási rendszere 2012. január 1-jétől jelentős mértékben átalakul. Eldőlt, hogy a szakiskolai képzés ismét hároméves, a szakközépiskola pedig négy+ egy éves lesz. Az ugyancsak december végén elfogadott új Nemzeti Köznevelési Törvény (2011. évi CXCV. tv.) 2012. szeptemberétől lépett hatályba. 2012. szeptemberétől hatályos a 20/2012 (VIII.31) EMMI rendelet, amely a 11/1994-es MKM rendeletet felváltotta fel.

Munkánk során folyamatosan követnünk kell az új jogszabályokat.

Az új szakképzési törvény főbb módosítási pontjai

- Változás, hogy tanulószereződés köthető (hatályba lépés 2012. szeptember 1.) már a 9. évfolyamon is kizárólag szakiskolai képzésre. A tanulószereződést csak a gyakorlati képzés folytatására jogosult szervezet köthet kizárólag gyakorlati képzési célt szolgáló tanműhelyében, amelyet a gazdasági kamara ellenőriz.
- A szintvizsga mindenkinek kötelező, de már nem a tanulószereződés megkötésének feltétele, hanem annak, hogy a tanuló a 10. évfolyamon külsős tanműhelyben is részt vehessen gyakorlaton, azaz nemcsak kizárólag tanműhelyi célokat szolgáló gyakorlati képzőhelyen. A szintvizsga teljesítése nem feltétele a tanulószereződés ellenjegyzésének (hatályba lépés 2012. szeptember 1.).
- A három szakiskolai év „átlagában” kell az egyharmadnyi (33%) közismeretet biztosítani, és nem minden egyes évfolyamon külön-külön.
- A szakképzési tantervi ajánlások a szakképzési kerettanterv és a korábbi központi programok szerepét tölti be, ez a 2012/2013-as tanévben induló új hároméves duális képzés alapja. Az ajánlások nem jogszabályok.
- Egyes átmeneti szabályok közé sorolható a törzslapok elektronikus megküldése (2013. szeptember 1-jétől kötelező), és a szakmaszerkezeti döntés (2012. október 1-jétől a megyei fejlesztési és képzési bizottságok tesznek javaslatot, és a miniszter hozza meg a döntést). Ez utóbbi a felnőttképzésben 2013. július 1-jétől kötelezővé válik.

Az új OKJ főbb módosításai

- Bevezetése az iskolarendszerben 2013. szeptembertől kötelező, iskolarendszeren kívül 2013. január 1-jétől.
- 2013 szeptemberétől a 8 osztályra épülő 3 éves szakmunkásképzés kerül bevezetésre.
- Növekszik az érettségire épülő szakmák száma.
- A felnőttképzés beillesztésre került a szakképzérendszerbe, meghatározták az előírt óraszámokat, összhangban az iskolarendszerű képzéssel.
- Megnövelték a gyakorlati óraszámok 50%-kal valamint nőtt a nyári gyakorlat órák száma.
- Előírják a szakmai záróvizsga idejének csökkentését: maximum 2 nap, maximum 4 vizsgafeladat modulonként.
- A modulok száma korlátozásra került: maximum 6 modul szakképesítésenként.
- A szakmai tartalom fejlesztés során új technikák, új technológiák kerültek beépítésre. A modulok tartalmában való átfedések megszűntek.
- A szakképesítés kimenetek száma 1303-ról 632-re csökkent.
  - részsakképesítés száma 358-ról 147-re ,
  - önálló szakképesítés száma 311-ről 286-ra ,
  - szakképesítés ráépülés száma 202-ről 199-re csökkent,
  - szakképesítés elágazás száma 432 volt, ami teljesen megszűnt.

A gazdaság gyorsan változó igényeire figyelemmel a leírtak alapján át kell tekinteni a 2014/2015 évben, illetve a jövőben indítandó szakmai képzéseket.

A törvény kimondja, hogy a munkaerőpiac által igényelt szakmákban a gyakorlatigényes szakmákat is lehet iskolarendszerű szakképzésben, felnőttoktatás keretében oktatni. A felnőttoktatásban a gyakorlati képzés egészére is köthető együttműködési megállapodás azon szervezetekkel, szervezetekkel, akik rendelkeznek az ehhez szükséges feltételekkel. A felnőttoktatás keretében folyó szakképzés a részt vevő tanuló sajátos elfoglaltságához, egyedi életkörülményeihez igazodó képzési forma, amely képzési – szervezés formától függően a nappali, az esti, a levelező oktatás munkarendjében és az oktatás egyéb sajátos munkarendjében folyhat.

Az alapkóú iskolai végzettségre alapozó középfokú szakképzettségnek megfelelő szakmák iránti igények tekintetében nagy az állandóság, jól kivehető néhány gépészeti, építészeti, kereskedelmi, illetve vendéglátási, valamint a szociális területhez kötődő szakmákban képzettek iránti kereslet dominanciája térségünkben. (forrás: Munkaügyi Központ)

Közösségi szolgálat

A közösségi szolgálatról a nemzeti köznevelésről szóló 2011. évi CXC. törvény rendelkezik:

4. § (13) bekezdés: A „közösségi szolgálat: szociális, környezetvédelmi, a tanuló helyi közösségének javát szolgáló, szervezett keretek között folytatott, anyagi érdektől független, egyéni vagy csoportos tevékenység és annak pedagógiai feldolgozása”.

6. § (4) bekezdés: Az érettségi bizonyítvány kiadásának feltétele ötven óra közösségi szolgálat elvégzésének igazolása. A felnőttoktatás keretében szervezett érettségi vizsga esetében közösségi szolgálat végzésének igazolása nélkül is meg lehet kezdeni az érettségi vizsgát. A sajátos nevelési igényű tanulók esetében a szakértői bizottság ez irányú javaslata alapján a közösségi szolgálat mellőzhető.”

Első alkalommal a 2016. január 1-je után érettségi vizsgára jelentkező tanulóknak kell igazolniuk a közösségi szolgálat teljesítését. Ez a 2012/2013. tanévben – tehát az idén – 9. évfolyamos középiskolai tanulókat már érinti. A tanulók számára a középiskolák a 9 – 11.

évfolyamon – lehetőség szerint három tanévre arányosan elosztva – szervezik meg a közösségi szolgálat teljesítésére alkalmas tevékenységeket.

Ezt a szakközépiskolai tanulóknak a következő felbontásban kell teljesíteniük:

- 9. évfolyam 10 óra
- 10. évfolyam 20 óra
- 11. évfolyam 20 óra

Választható tevékenységi körök:

- szociális és jótékonyági
- oktatási
- kulturális és közösségi
- környezet- és természetvédelmi
- katasztrófavédelmi
- sport és szabadidős

Fő feladatom, mint igazgatónak az elkövetkezendő öt évben

Az iskolai alapidokumentumok, Alapító Okirat, Szervezeti Működési Szabályzat – kapcsolódó mellékleteinek függelékei – Pedagógiai Program, a Minőségirányítás átszervezés miatti, illetve a Köznevelési és a Szakképzési törvény változásaihoz történő átdolgozása, módosítása, kiegészítése.

A jelenleg is érvényes Pedagógiai Programunk alapján: továbbra is alapvető célunk Nógrád Megye képzési rendszerében a megyei közoktatás-fejlesztési koncepcióval, valamint a Nógrád Megyei Fejlesztési és Képzési Bizottsággal összhangban az OKJ szerinti bemeneti követelmények figyelembe vétele a munkaerőpiac követelményeinek megfelelő szakemberek képzése.

Az iskola kapcsolatrendszerét megfelelőnek találom.

További célom az adott, meglévő csoportokkal, szervezetekkel való kapcsolattartás erősítése, új szervezetekkel kapcsolat felvétele, főleg szakképzési területen.

Tárgyi feltételek

Az általános karbantartás, felújítás, műszaki problémák a három intézményben és telephelyein, kiemelten fontos és sürgős, sajnos már évek óta megoldatlan problémák:

BLSZSZK anyaintézmény

- Főépület homlokzat- és tetőfelújítása, épületgépészeti felújítás hideg – meleg víz hálózatának felújítása (tervdokumentációval rendelkezünk), mivel informatikai termek, szertárak nagyobb esőzésekor beáznak.
- Főépület és tanműhely közötti vízvezeték teljes cseréje.
- A kollégium épületrész vízvezeték hálózat csöveinek cseréje.

Fáy tagintézmény

- Közel két éve életveszélyesnek nyilvánított, és lezárt iskolai tornacsarnok tetejének teljes cseréje, a szakhatósági felülvizsgálatok újbóli elvégzése, érvényesítése (tervezői költségvetéssel, tervdokumentációval rendelkezünk, Bátonyterenye Város Önkormányzata keresi remélhetőleg meg is találja a megoldást).
- Az iskola főbejáratának lépcső-előtető javítása.
- A tanműhely épület részének műszaki állapotával komoly bajok vannak. A legégetőbb a tető szigetelése, és utána a beázás okozta javítások, valamint a működéshez szükséges felülvizsgálatok elvégzése.

BLSZSZK Lorántffy Kollégium

- A főiskolai szárny balesetveszélyes és újbóli megnyitásához korszerűsíteni kell.
- Főbejárati lépcső felújítása indokolt mivel balesetveszélyes.
- A használtban lévő épületrészek akadálymentesítése.
- Villamoshálózat rekonstrukció, nyílászárók cseréjének folytatása, fűtéskorszerűsítés.

Mindhárom tagintézmény vonatkozásában fontos a biztonságos működést szolgáló minősítő iratok érvényességének folyamatos nyomonkövetése, a szükséges korrekciók elvégzése érvényesítése.

A szakmai képzések tárgyi eszközeinek fejlesztése, folyamatosan igazodva az oktatott szakmákhoz.

A 2013/2014-es tanévben felmenő valamint az induló osztályok, szakmák (tervezett):

9. SA informatika szakközépiskola	2/12. fodrász – számítógép szerelő
10. SA informatika szakközépiskola	10. bútorasztalos
11. SA informatika szakközépiskola	10. festő
12. SA informatika szakközépiskola	10. hegesztő
12. IA informatika szakközépiskola	10. kőműves
HÍD osztályok	10. női szabó
9. bútorasztalos	10. szerkezetlakatos
9. festő, mázoló, tapétázó	10. villanyszerelő
9. hegesztő	11. bútorasztalos – fodrász
9. kőműves és hidegburkoló	11. festő-kőműves
9. női szabó	11. hegesztő – villanyszerelő
9. épület- és szerkezetlakatos	1/13. autószerelő
9. villanyszerelő	1/13. rendszergazda
9. számítógép szerelő	2/14. autószerelő – 2/12. karosszerialakatos
	1/15. autótechnikus

Fáy – tagintézményben:

9. szakközépiskola (rendész)	9. bútorasztalos
10. szakközépiskola (rendész)	9. Mezőgazdasági gazdaasszony, falusi vendéglátó
11. szakközépiskola (rendész-környezetvédelem)	10. hegesztő-panziós, falusi vendéglátó
12. szakközépiskola (rendész-környezetvédelem)	11. hegesztő-panziós, falusi vendéglátó
HÍD osztályok	2/10 hegesztő
9. hegesztő	2/12 épületasztalos-panziós falusi vendéglátó
9. ipari gépész	

A jövő kérdése

A szakképzésről szóló 2011. évi CLXXXVII. törvény a jelenlegihez képest egy merőben új szerkezetű szakképzési intézményrendszer kialakítását vetíti elénk, mely szerint – a szakképzésben résztvevők létszámától függően – jelentősen kevesebb, megyénként 1-2 önálló szakképző intézmény működhet. A változás bekövetkezése módosíthatja a tervezett program végrehajtását, az arra rendelkezésre álló időt.

A kormányzat tervei alapján eredetileg 2013. május 31-ig kellett volna megvalósulnia a szakképző iskolák integrációjának: megyénként egy-két képző intézmény jött volna létre. A határidőt májusban egy évvel meghosszabbították, hogy az időközben elkészülő szakképzési tervek alapján megalapozottabb döntést tudjon hozni az állami intézményfenntartó.

Összefoglalás, zárszó

Az érvényben lévő oktatási - nevelési törvények, rendeletek alapvető tartalmi és szerkezeti változásokat hoztak a 2012/2013-as tanévben a középfokú képzés területén. A megújulás ebben a tanévben elkezdődött. A 2013/2014-es tanév új feladatokat, teljesen más szemléletet vár el a pedagógustól, intézményvezetőtől.

Az intézményvezető feladata, hogy közvetlen munkatársaival, az iskolavezetőség tagjaival együtt biztosítsa az intézmény törvényes, biztonságos és hatékony működését. Gondoskodjon a nevelés – oktatás személyi és tárgyi feltételeiről, jó légkörről és munkafeltételekről. Kezdeményezze és irányítsa az intézmény folytonos megújítását és megújulását.

A megye egyik legnagyobb létszámú és legtöbb szakmai profilt felvonultató szakképző intézménye vagyunk. Arra törekszem, hogy ehhez méltó súllyal kezeljék iskolánkat: a fenntartó, a cégek, a szülők és a megye teljes lakossága. Meglévő értékeinket célok megtartani, növelni.

Ennek megvalósításához kérem minden kedves munkatársam, a diákság, a szülői szervezet és a döntéshozók támogatását, segítségét.

Felhasznált szakirodalom:

- Új Köznevelési - és a Szakképzési törvény. Egyéb jogszabályok.
- Az intézmény helyi dokumentumai
- Internetes források